

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

Навчально-науковий інститут менеджменту
та психології

Кафедра публічного управління і проектного
менеджменту

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА ТА ВРЯДУВАННЯ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ	
Ступінь вищої освіти	Другий (магістерський)
Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Рік навчання, семестр	1 рік, 1 семестр
Кількість кредитів	6
Форми навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська
Канали комунікації	Сторінка кафедри на сайті Університету: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/o-kafedre Новини та оголошення: http://umo.edu.ua/institutes/imp/ogholoshennja Адреса корпоративної електронної пошти основного викладача: t.v.ivanova@uem.edu.ua
Отримання зворотного зв'язку	Формами отримання зворотного зв'язку є: 1. Виконання письмових робіт із поданням їх через корпоративну електронну пошту викладачів, Google Диск (адреси надаються викладачем під час першого заняття). 2. Онлайн консультації з навчальної дисципліни (згідно з графіком, інформація про який надається під час першого заняття). 3. Анкети та результати зворотного зв'язку: http://umo.edu.ua/anketi-ta-rezultati-zvorotnjogho-zvjaku ; http://umo.edu.ua/anketuvannja-zvo

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Викладач 1	<div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: center;">ІВАНОВА Тамара Вікторівна доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри, Заслужений працівник освіти</p> <p>Профіль ІВАНОВА Т.В. на сайті УМО: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/sklad/ivanova-tamara-viktorivna ORCID iD: https://orcid.org/0000-0002-2753-1587 Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=8XTbrEoAAAAJ</p> <p>Адреса корпоративної електронної пошти викладача: t.v.ivanova@uem.edu.ua</p>
Викладач 2	<div style="text-align: center;"> </div> <p style="text-align: center;">ШМАГУН Антоніна Вікторівна кандидат наук з державного управління, старший викладач кафедри</p> <p>Профіль ШМАГУН А.В. на сайті УМО: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/sklad/shmaghun-antonina-viktorivna ORCID iD : https://orcid.org/0000-0002-4599-3742 Профіль у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=e35tZTkAAAAJ&hl=uk</p>

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація курсу, у т.ч. мета та цілі курсу	<p>Актуальність дисципліни обумовлена процесом модернізації, реформ, переходу в управлінській діяльності до сучасних європейських стандартів, що актуалізує необхідність перетворення публічної служби України на сервісну службу, яка передовсім забезпечує потреби й інтереси громадян, стоїть на варті загальноєвропейських принципів демократії щодо дотримання верховенства права і прав людини.</p> <p>У цьому контексті невідкладним пріоритетом постає формування нової, сучасної публічної політики в процесі</p>
--	---

	<p>публічного управління в різних сферах суспільного життя на засадах демократії.</p> <p>Мета – формування у здобувачів вищої освіти знань та вмінь щодо вироблення й організації впровадження публічної політики, організації належного врядування в державі.</p> <p>Основні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування сучасних теоретичних та практичних знань, умінь та набуття здобувачами вищої освіти практичних вмінь з питань аналізу публічної політики та використання аналітичних матеріалів в процесі публічного управління в різних сферах суспільного життя на засадах демократії; – вміння здійснювати науково-методологічний аналіз проблем суспільного та державного життя, які вимагають цілеспрямованого політичного та управлінського впливу компетентних органів; – вироблення знань та навичок організації моніторингу публічної політики та урядових програм, використання інструментарію оцінювання результативності та ефективності політичних рішень; – бути готовими до трансформації органів публічного управління на засадах децентралізації та впровадження передового досвіду демократичних країн Європи та світу; – формування навичок самостійної роботи з літературою та джерелами в мережі Інтернет; – розвиток логічного та аналітичного мислення; вироблення вміння застосовувати у професійній діяльності основні методи і принципи державної політики.
<p>Компетентності та результати навчання</p> <p>Перелік соціальних, м'яких навичок (soft skills)</p>	<p>Загальні компетентності. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>Здатність розробляти та управляти проєктами.</p> <p>Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.</p> <p>Фахові компетентності. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.</p> <p>Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.</p> <p>Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.</p> <p>Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну</p>

оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Програмні результати навчання. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики та публічної служби, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- категорійно-понятійний апарат проблематики публічної політики та врядування;
- переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.
- виявляти загальні тенденції та можливості розвитку публічної організації, адаптуватися до нових ситуацій у професійній діяльності, генерувати нові ідеї, обґрунтовувати їх доцільність.
- визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.
- розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.
- управляти проектами і програмами, що реалізуються в сфері публічного управління та адміністрування, ураховуючи глобальні виклики, геополітичні процеси, пріоритети розвитку громадянського суспільства, стратегії реалізації публічної політики, специфіку регіонального та місцевого самоврядування.

уміти:

- розробляти та реалізовувати заходи щодо впровадження оптимальних форм і методів діяльності органів публічного управління та адміністрування, враховуючи механізми громадянського суспільства;
- використовувати основні теорії та принципи, що лежать в основі науки публічного управління;
- аналізувати діяльність політичних інститутів та процесів прийняття політичних рішень;

	<ul style="list-style-type: none"> – ідентифікувати проблеми та здійснювати аналіз публічної політики; – розуміти, інтерпретувати та використовувати на практиці основні теорії та принципи, що лежать в основі публічної політики; – оцінювати ефективність публічної політики та врядування.
Структура курсу	<p>Блок 1. Вироблення політики. Врядування.</p> <p>Тема 1. Предмет та методологія навчальної дисципліни «Державна політика та врядування»</p> <p>Тема 2. Державна політика і демократичне врядування. Доказова політика.</p> <p>Тема 3. Ресурси та середовище державної політики. Типи та моделі державної політики.</p> <p>Блок 2. Аналіз політики</p> <p>Тема 4. Підстави для державного втручання. Обмеження політики.</p> <p>Тема 5. Дослідження державно-політичних рішень. Аналіз політики в Україні.</p> <p>Тема 6. Шляхи та перспективи реалізації державної політики.</p> <p>Блок 3. Сфери та напрями політики.</p> <p>Тема 7. Типологія політики: види, сфери, напрями</p> <p>Тема 8. Цифрове врядування і політика</p> <p>Тема 9. Національна безпека і безпекова політика. Стратегія національної безпеки України.</p>

Години (лекц./ сем.)	Тема	Результати навчання за дисципліною	Завдання
Денна 2/4 Заочна 0.5/1	Тема 1. Публічна політика і демократичне врядування. Доказова політика	<p>Знати:</p> <p>Етапи формування і реалізації публічної політики. Повноваження органів влади у формуванні і реалізації політики та участь громадськості. Зміст публічної політики. Політика як процес: затрати, результати, впливи і наслідки. Рішення щодо політики. Прозорість і відкритість (публічність) процесу політики. Взаємодія влади, бізнесу і громадянського суспільства у формуванні й реалізації політики. Ресурси, механізми й інструменти політики.</p>	<p>Вивчити самостійно:</p> <p>Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та участі у групових дискусіях.</p>
Денна 2/4 Заочна 0.5/0.5	Тема 2. Ресурси та середовище публічної політики. Типи та моделі публічної політики	<p>Знати:</p> <p>Зміст розуміння ресурсів публічної політики. Підходи до класифікації ресурсів публічної політики. Середовище процесу</p>	<p>Вивчити самостійно:</p> <p>Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та участі у групових дискусіях.</p>

		публічної політики. Учасники процесу публічної політики. Аналіз стейкхолдерів. Консультації з громадськістю в процесі реалізації публічної політики. Моделі політики: інституціональна процесуальна, групова, еліти, раціональна, інкрементальна, ігрова, системна, суспільного вибору. Критерії типологізації публічної політики.	
Денна 4/4 Заочна 1/0,5	Тема 3. Підстави для державного втручання. Обмеження політики	Знати: Бюджетування і ресурсне забезпечення політики. Показники успішності реалізації політики. Формулювання та порівняльний аналіз альтернативних варіантів політики. Аналітичні процедури на етапах моніторингу і оцінювання політики	Вивчити самостійно: Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та участі у групових дискусіях.
Денна 4/4 Заочна 0.5/0.5	Тема 4. Дослідження державно-політичних рішень. Аналіз політики в Україні	Знати: Сутність державно-політичних рішень. Теоретичні аспекти дослідження державно-політичних рішень. Призначення та напрямки реалізації управлінських рішень. Класичні моделі процесу прийняття рішень. Історична практика аналізу політики в Україні. Унормування процедур аналізу політики в Україні та світі. Процедури та види аналізу політики. Економічний, політичний і соціальний аналіз. Цифровізація аналізу політики і роль великих даних.	Вивчити самостійно: Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань.
Денна 4/4 Заочна	Тема 5. Шляхи та перспективи реалізації публічної політики	Знати: Публічна політика і демократичне врядування. Інструменти	Вивчити самостійно: Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та

0.5/0.5		впливу громадян на публічну політику. Напрямки поглиблення демократичних чинників аналізу і впровадження публічної політики. Ціннісні критерії гармонізації публічної політики та демократичного врядування в Україні.	участі у групових дискусіях.
Денна 4/4 Заочна 1/2	Тема 6. Цифрове врядування і політика	Знати: Сфери і засади внутрішньої і зовнішньої політики та їх характеристика. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці. Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. Впровадження інструментів електронної демократії та електронного	Вивчити самостійно: Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та участі у групових дискусіях.
Денна 2/4 Заочна 1/1	Тема 7. Національна безпека і безпекова політика. Стратегія національної безпеки України	Знати: Державне управління та національна безпека. Пріоритети національних інтересів України та забезпечення національної безпеки, цілі та основні напрями державної політики у сфері національної безпеки. Сучасний стан державної політики у сферах національної безпеки та оборони на регіональному рівні. Удосконалення державної політики у сферах національної безпеки та оборони. Поняття інформаційної безпеки. Стратегія інформаційної безпеки.	Вивчити самостійно: Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та участі у групових дискусіях.
Денна 4/- Заочна 0.5/-	Тема 8. Цифрове врядування і політика	Знати: Сфери і засади внутрішньої і зовнішньої політики та їх характеристика. Політика європейської взаємодії і євроатлантичної співпраці.	Вивчити самостійно: Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та участі у групових

		Національні інтереси, конфлікти і міжнародна взаємодія у політиці. Міжнародна безпека, основні загрози міжнародній безпеці. Впровадження та використання інформаційних ресурсів та електронних послуг, інструментів електронної демократії та електронного урядування. Поняття діджиталізація в контексті цифрового уряду.	дискусіях.
Денна 4/- Заочна 0.5/-	Тема 9. Національна безпека і безпекова політика. Стратегія національної безпеки України	Знати: Державне управління та національна безпека. Державне управління у сфері цивільного захисту. Пріоритети національних інтересів України та забезпечення національної безпеки, цілі та основні напрями державної політики у сфері національної безпеки. Національна безпека як зміст і мета державної політики України. Безпекова політика України в умовах зовнішньої агресії. Безпекове середовище та актуальні загрози національним інтересам і національній безпеці України. Стратегія національної безпеки України. Сучасний стан державної політики у сферах національної безпеки та оборони на регіональному рівні. Удосконалення державної політики у сферах національної безпеки та оборони. Стратегія інформаційної безпеки. Поняття інформаційної безпеки.	Вивчити самостійно: Оцінювання виступів із реферативними повідомленнями та участі у групових дискусіях.
Місце дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти		<p>Дисципліна інтегрує відповідно до свого предмету знання з іншими галузями знань: соціологічних, педагогічних, психологічних, економічних наук тощо.</p> <p>Перелік дисциплін, для вивчення яких передуює дисципліні: ОК1 Концептуальні засади публічного управління та адміністрування, ОК2 Організаційно-правові засади публічного управління, ОК4 Публічна служба; ОК5 Стратегічне управління та управління змінами; ОК10 Професійна іноземна мова</p> <p>Перелік дисциплін, для вивчення яких обов'язкове знання даної дисципліни: ОК4 Публічна служба.</p>	

Методи, технології навчання та викладання	<p>Дисципліна передбачає навчання із застосуванням наступних методів: метод наукового пізнання, метод критичного аналізу, методи оцінки і синтезу комплексних ідей, інтерактивні методи (робота в групах), дистанційні методи (online-сервіси), мультимедійний метод (презентація), діалогові методи, неімітаційні методи (проблемна (дискусійна) лекція, ситуаційні (дискусійно-дослідницькі) практичні завдання, дискусія, ситуаційні завдання), імітаційні методи (формування системного підходу до вирішення наукових проблем, виділення варіантів гіпотез розв'язання проблем, налагодження ділових та особистих контактів).</p> <p>Лекції забезпечують здобувачів вищої освіти науково-практичними матеріалами з основ, теорії і практики публічної політики та врядування, із загальних питань організаційного, нормативно-правового та інших механізмів реалізації публічної політики, технології цифрового врядування, презентації результатів власних аналітичних досліджень за тематикою дисципліни, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>На практичних заняттях формуються навички критичного мислення, здатність логічно, аргументовано висловлювати власні погляди з питань формування та реалізації публічної політики та врядування, активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання сприяють завдання для самостійної роботи, виконання яких надає здобувачам вищої освіти можливість застосовувати здобуті теоретичні знання на практиці.</p> <p>Самостійне навчання реалізується також у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуальних завдань, у роботі з підготовки мультимедійних презентацій, що будуть проаналізовані, обговорені та оцінені в академічних групах.</p> <p>Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійного навчання, критичного аналізу наукової літератури та матеріалів інформаційних ресурсів, синтезу та аналітичного мислення.</p>
Засоби навчання	Мультимедійна апаратура, екран, бібліотечні фонди, проектор, фліпчарт
Інформаційні ресурси	<p style="text-align: center;">Підручники та посібники</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Публічна політика : навчально-методичний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / упоряд. Е. Мамонтова ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Юридична література, 2023. 148 с. Публічна політика-з видавництва.pdf (onua.edu.ua) 2. Петренко І. І. Аналіз публічної політики. Навч. посібник. К.: Норма права, 2023. 332 с. https://jurkniga.ua/contents/analiz-publichnoi-politiki.pdf 3. Неділько А.І., ст. викладач секції державного управління і права, Задорожний В.П., д.держ.упр., професор секції державного управління і права, Бойко В.В. ст. викладач секції державного управління і права. Н42 Публічна політика: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 225 с. Навч посіб ППост.pdf (nupr.edu.ua) 4. Баровська, А.В. Інституційне забезпечення державної комунікативної політики: досвід країн Європи аналітична доповідь. Інститут стратегічних досліджень. К. : НІСД, 2014. 72 с. (Серія «Інформаційні стратегії», випуск 4). 5. Баришполець, О.Т. Брехня в інформаційному просторі та між

- особовій комунікації: монографія. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 648 с.
6. Браун М. П. Посібник з аналізу державної політики. К.: Основи, 2000. 243 с.
 7. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. Нац. авіац. ун-т, Мін-во освіти і науки України. К. : Університет «Україна», 2014. 417 с.
 8. Веймер Девід Л. Аналіз політики: Концепції і практика: пер. с англ. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2000. 235 с.
 9. Козаков В.М., Половинець А.М. Влада політична. Енциклопедія державного управління: у 8 т. Національна академія державного управління при Президентові України. К.: НАДУ, 2011.
 10. Вировий С. І., Титаренко О. Р., Рейтерович І.В. Громадянське суспільство та публічна політика. К.: Вид-во НАДУ, 2009. 52 с.
 11. Групи інтересів та політичні відносини в публічній політиці / уклад. І.В. Рейтерович. К. : НАДУ, 2009. 42 с.
 12. Ковбасюк Ю.В., Ващенко К.О. Державна політика: підручник. Національна академія державного управління при Президентові України. К. : НАДУ, 2014. 448 с.
 13. Дунаєв І. В. Публічна регіональна економічна політика в Україні: формування механізмів модернізації. Харків: Магістр, 2017. 295 с.
 14. Семенченко А.І. Електронне урядування : навч. посіб. Херсон: Грінь Д.С., 2014. 391 с.
 16. Колбеч Г. К. Політика: основні концепції в суспільних науках. К.: Видавн. дім "КМ Академія", 2004. 127 с.
 18. Парсонс В. Публічна політика: Вступ до теорії й практики аналізу політики. К.: Видавн. дім "Києво-Могилян. акад.", 2006. 549 с.
 19. Телешун С.О., Ситник С.В., Рейтерович І.В. Публічна політика : навч. посіб. К., 2016. 340 с.
 20. Рудич Ф.М. Політична влада і опозиція в Україні: порівняльний аналіз із зарубіжними країнами. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса, 2016.
 21. Сичова В.В. Інститут політичної опозиції як чинник підвищення знань та дієвості територіальної громади: монографія. Х.: Віровець А.П. «Апостроф», 2011. С. 161–176.
 22. Телешун С. О., Титаренко О. Р., Ситник С. В., Вировий С. І. Публічна політика та управління: наук. розробка. К. : НАДУ, 2010. 36 с.
 23. Титаренко О. Р. Публічна політика та демократія: Сучасний вимір (політико- філософський аналіз). 2008. № 9. С. 12–15.
 24. Семенченко А. І. Європейські механізми Зеленої та Білої книг в електронному урядуванні в Україні : навчально-методичні матеріали. Національна академія державного управління при Президентові України, Інститут підвищення кваліфікації керівних кадрів. К.: НАДУ, 2015. 40 с.
 25. Сичова В.В. Інститут політичної опозиції в системі державного управління: європейський вимір: монографія. Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. 220 с.

Інші джерела

1. День інформаційного суспільства – 2016 : матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 19 трав. 2016 р. упоряд. : О. Б. Кукарін, Н. О. Дмитренко, С.Г. Соловійов; за заг. ред. д-ра держ. упр., проф. А. І. Семенченка. Київ : НАДУ, 2016. 284 с.
2. Діденко Н.Г. Фінансування проектів електронного урядування у країнах Європейського союзу та Україні. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. Том 4 № 39 (2021). С.68-76 publons. com/p49764688
3. Діденко Н.Г. Повноваження Кабінету міністрів України, функції та відповідальність. Інвестиції: практика та досвід” Рубрика: Державне управління № 7 2021, с. 91 – 97.
4. Діденко Н.Г. Ефективність діяльності закладів охорони здоров'я в умовах децентралізації. Взаємодія закладів охорони здоров'я в межах госпітального округу: актуальні питання та інноваційні аспекти : матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 9 грудня 2021 р.) / Національний університет охорони здоров'я України ім. П.Л. Шупика. — Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа», 2021. — 100 с.С.14-17.
5. Жовнірчик Я.Ф. Напрями удосконалення проходження служби в органах місцевого самоврядування. Державне управління та місцеве самоврядування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення: І Міжнар. наук.–практ. конф., 11-12 квітня 2013 р.: К. Видавничо–поліграфічний центр Нац.унів ВГП (м. Рівне), 2013. С. 142– 145.
6. Жовнірчик Я.Ф. Сутність формування кар'єри державного службовця в організації його діяльності. Наук. вісник Академії муніципал. управління: Серія “Управління”. Вип. 3 (2013). Держ. упр. та місц. самовр. Заг. ред. В.П. Присяжнюка, В.Д. Бакуменка. К.:ВПЦ АМУ, 2013. С. 50 – 59.
7. Жовнірчик Я.Ф. Умови розвитку професійної компетентності посадових осіб місцевого самоврядування. Інноваційні підходи та механізми державного та муніципального управління: міжнар. наук.-практ. конф., 12 квітня 2013 р.: у 2 частинах. За заг.ред. В.К. Присяжнюка, В.Д. Бакуменка, Т.В. Іванової. К. Видавничо–поліграфічний центр Академії муніципального управління, 2013. Ч.2 . С. 36 –38 .
8. Ковбасюк Ю. В., Ващенко К.О., Толкованов В. В. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації. К. : НАДУ, 2014. 128 с.
9. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес». Д.О. Мельничук (відп.ред.) та ін. К.: ВЦ НУБіП України, 2012. Вип. 169, Ч.1. 269с.
10. Нижник Н.Р., Гончарук Н.Т. Адміністративна реформа в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи: монографія. Д.: Моноліт, 2009. 384 с.
11. Іванова Т.В. Механізми державного управління розвитком природно-економічного потенціалу регіонів. Електронний фаховий науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». Випуск 44. 2020. С. 142-146.
12. Іванова Т.В. Політика ресурсозбереження України в сучасних

- глобалізаційних процесах. Науковий журнал «Стратегія розвитку України». НАУ. 2020.
13. Іванова Т.В. Публічне управління еколого-економічною безпекою в умовах трансформації суспільних відносин. Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. Спецвипуск. 2020. С. 109–112.
 14. Іванова Т.В. Проектний підхід у формуванні системи надання публічних послуг в сервісно-орієнтованих державах (економіках). Науковий журнал «Вісник Національної академії державного управління при Президентові України». Серія: Державне управління 3(98)/2020. С. 119-123.
 15. Іванова Т.В. Сучасні проблеми менеджменту в умовах трансформаційних процесів. Менеджмент 21 століття: глобалізаційні виклики: Матеріали в Міжнародної науково-практичної конференції. Збірник наукових праць Полтава: ПП «Астроя», 2021. 319с. С.130-136.
 16. Bulba, V.H., Rudenko, O.M., Ivanova, T.V., Sokolova, I.O., Stankevych, S. (2021). European public administration and Ukrainian ecological safety. Ukrainian Journal of Ecology 11 (9), 95-98 .Web of science
 17. Ihor Yurchenko; Tetiana Kolesnyk; Tamara Ivanova; Victor Rudyka; Viktoriia Skrypnyk; Olena Ovcharuk (2021). State regulation and institutional support of the market turnover of agricultural land in Ukraine Laplage em Revista (International), vol.7, n. 3C, Sept. - Dec. 2021, p.682-689 ISSN: 2446-6220 Web of Science
 18. Tamara Ivanova, Oksana Kulhanik, Oksana Melnichuk, Nataliia Bordiug, Yuliia Melnychuk (2021). Conflict of environmental and economic interests of the state: experience of eastern european countries AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. Special issue no.: 11/02/xxiv. (vol. 11, issue 2, special issue xxiv.) Nov. 2021, ISSN 1804-7890, ISSN 2464-6733 (online) Web of Science
 19. Tregubov O., Podrieza S., Hoi N., Ivanova T., Kulinich T. (2021). Green Economy Development under the Financial Crisis: The World Practice and Experience. Studies of Applied Economics 39(9). Scopus
 20. Shmahun A., Skrypniuk O., Myskiv L., Lyzohubenko Ye., Kresina I. COUNTERACTING TO ILLEGAL MIGRATION: FOREIGN EXPERIENCE. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues (JLERI). Allied Business Academies 40 Bloomsbury Way Lower Ground Floor London, United Kingdom WC1A2SE. Volume 23, Issue 1, 2020. P. 1 – 10. URL: <https://www.abacademies.org/articles/counteracting-to-illegal-migration-foreign-experience-1544-0044-23-1-471.pdf> (Scopus).
 21. Шмагун А.В. Завдання та перспективи української моделі мовної політики. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського: Серія «Державне управління» (Категорія Б). 2020. Том 31 (70). № 3. С.193-197. http://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/3_2020/3_2020.pdf
 22. Шмагун А.В. Нормативно-правовий чинник розвитку приросту знань державної мовної політики у системі публічного управління. Публічне управління і адміністрування в Україні:

науковий журнал / Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. 2018. Випуск 8. С.74-79. http://pag-journal.iei.od.ua/archives/2018/8-2018/8_2018.pdf

23. Шмагун А.В. Розвиток взаємодії органів місцевого самоврядування і територіальних громад у контексті угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Економічні, соціальні та інформаційні механізми формування та вдосконалення системи управління проектами: колективна монографія / заг. ред. Є.Г. Карташова, О.В. Дубініної. Київ: НАПН України ДЗВО «Ун-т менедж. освіти», 2021. Розділ VIII. С. 137-154.
24. Стецюк Н.М. Організація діяльності публічних службовців в умовах електронного урядування та електронної демократії. День інформаційного суспільства – 2016. Матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнародною участю. К.: НАДУ, 2016. 249 – 252.
25. Стецюк Н.М. Розвиток самоврядування на місцевому рівні у контексті євроінтеграційних процесів. Міське самоврядування – основа сталого розвитку. Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю. Київ, 16 травня 2014 р. У двох томах. Том 1. С. 214 – 215.

Закони України та інші нормативно-правові акти

1. Довідник з Європейської інтеграції. URL: www.eu-directory.ua.info.
2. Європейська та євроатлантична інтеграція України. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/main.php?query=integration>.
3. Конституція України : закон України від 28.06.1996 р. №54к/96-ВР. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 р. №2341-ІІІ. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 30.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
5. Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації : Указ Президента України від 05.05.2011 р. № 547/2011. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 05.05.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/547/2011#Text>.
6. Про державну службу : закон України від 10.12.2015 р. №889-VIII. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 24.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
7. Про доступ до публічної інформації : закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VІ. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
8. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : закон України від 16.11.1992 р. № 2782-XII. Законодавство України : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 03.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>.

9. Про електронний цифровий підпис: закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 07.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-15#Text>.

10. Про електронні документи та електронний документообіг : закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 07.11.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.

11. Про захист персональних даних : закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 20.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>.

12. Про звернення громадян : закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

13. Про інформаційні агентства : закон України від 28.02.1995 р. № 74/95-ВР. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-%D0%B2%D1%80#Text>

14. Про інформацію : закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 16.07.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

15. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : закон України від 23.09.1997 р. № 539/97-ВР. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 16.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

16. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України : закон України від 17.04.2014 р. № 1227-VII. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1227-18#Text>.

17. Про телебачення і радіомовлення : закон України від 21.12.1993 р. № 3759-XII. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12#Text>.

18. Цивільний кодекс України : закон України від 16.01.2003 р. №435-IV. *Законодавство України* : база даних / Верхов. Рада України. Дата оновлення: 01.01.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

Інформаційні ресурси

Офіційний портал Верховної ради України <https://rada.gov.ua/>

Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>

Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби <https://nads.gov.ua/>

Офіційний сайт Міністерства та Комітету цифрової трансформації України <https://thedigital.gov.ua/>

Офіційний портал про реформу децентралізації владних відносин в Україні <https://decentralization.gov.ua/>

Офіційний сайт швейцарсько-українського проекту DESPRO

“Підтримка децентралізації в Україні” <https://despro.org.ua/>

Адреси електронних бібліотек:

<http://lib.onu.edu.ua/> Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова
<http://w.w.w.nbu.gov.ua/> Бібліотека ім. В. Вернадського
<http://lib-gw.univ.kiev.ua/> Бібліотека ім. Максимовича, КНУ
<http://lib.misto.kiev.ua> Київська міська бібліотека
<http://w.w.w.biblioteka.org.ua> Українська електронна бібліотека
<http://lib.iitta.gov.ua> Електронна бібліотека НАПН України

Правила та вимоги щодо оцінювання

**Оцінювання досягнень
здобувача вищої освіти**

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота									ІТПЗ 1/ІТПЗ 2
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	
5	5	5	5	10	10	10	10	10	20/10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

**Дедлайни та
перескладання**

Здача екзамену та індивідуальної творчої роботи здійснюється відповідно до графіка навчального процесу.

Перездача та повторне вивчення дисципліни здійснюється згідно з Порядком ліквідації академічних заборгованостей (<http://surl.li/acriv>) та Положенням про організацію освітнього процесу, відповідно до якого академічною заборгованістю вважається заборгованість, що виникла у здобувача вищої освіти у разі неявки на підсумковий контроль або при одержанні незадовільні оцінки (FX або F) за

	<p>результатами підсумкового контролю знань. Здобувачам ВО, які одержали під час заліково-екзаменаційної сесії незадовільні оцінки, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру (http://surl.li/ahxqd, С.14). Якщо здобувач ВО реалізує право на академічну мобільність, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості (С.23) .</p> <p>Оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регламентовано Положенням про апеляцію результатів контрольних заходів (http://surl.li/acrql).</p>
<p>Правила академічної доброчесності</p>	<p>Індивідуальні завдання виконуються здобувачами вищої освіти самостійно, не використовуються ідеї та ініціативи інших авторів без посилання на відповідні джерела.</p> <p>Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені в таких документах УМО (http://surl.li/bhiwp):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого науково-педагогічні працівники та здобувачі ВО заповнюють відповідні Декларації, що зберігаються на кафедрі ПУПМ; - Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності; - Етичний кодекс університетської спільноти; - Наказ ректора «Про затвердження Порядку перевірки текстів на академічний плагіат у ДЗВО «Університет менеджменту освіти»» № 01-01/198 від 06.04.2020 р., яким визначено обов’язковість перевірки кваліфікаційних робіт на академічний плагіат автоматизованою системою. <p>За порушення правил академічної доброчесності здобувачі ВО можуть бути притягнуті до академічної відповідальності, зокрема: (повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з УМО та ін.).</p>
<p>Навчання здобувачів вищої світи з особливими потребами</p>	<p>У сучасних умовах гуманізації освіти, її відкритості та вимог забезпечення усіх верств населення високим рівнем освіченості, особливу увагу необхідно звернути на організацію навчальної діяльності з особами, які мають особливі потреби. Це питання набуває актуальності через постійне зростання кількості таких осіб, що впливає на необхідність перегляду підходів до організації освітнього процесу з урахуванням їхніх потреб.</p> <p>Тому в державі створюються сприятливі умови, які б могли допомогти особам з проблемами розвитку, задовольнити їх потреби, виходячи із реальних можливостей особистості і вимог суспільства.</p> <p>Однією із державних програм такого роду є «Концепція державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами» та інші нормативно-правові документи. Саме гнучкість освітньої системи дозволить отримати освіту відповідно до потенційних можливостей особистості. Основними шляхами реалізації концепції визначено варіативність навчальних планів, освітніх програм та технологій</p>

	<p>навчання, які б сприяли включенню дітей з особливими потребами у відповідну освітню систему.</p> <p>Положення «Про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/OSEnc9</p>
<p>Оновлення робочої навчальної програми</p>	<p>Здійснюється кожного року, спираючись на аналіз новітніх наукових досліджень та практичних доробок в галузі публічного управління. Процедура внесення змін регламентується внутрішніми нормативними документами Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «УМО».</p> <p>1. Положення «Про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/OSEnc9</p> <p>2. Положення «Про робочу програму навчальної дисципліни у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»</p> <p>Режим доступу: https://is.gd/tc4Sql</p>